

Д/Р
11940

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Кафедра економіки та моделювання ринкових відносин

ДИПЛОМНА РОБОТА

БАКАЛАВРА

на тему: «Управління капіталом підприємства»

«Capital management of enterprise»

Виконала: студентка денної форми навчання
напряму підготовки «Фінанси та кредит»
Бадіу Діана Олегівна

 Керівник: д.е.н. проф. кафедри економіки
та моделювання ринкових відносин Осіпов В. І.
Рецензент: д.е.н., проф. ОНАЗ ім. О.С. Попова
Князева О.А.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ 10 від 26.05, 2016 р.

Захищено на засіданні ЕК № 9
протокол № 33 від 11.06.2016 р.
Оцінка добре с 180
(за національною шкалою, шкалою
ECTS, бали)

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Журавльова Т.О.
(ПІП)

ГОЛОВА ЕК

(підпис) _____
(ПІП)

Одеса – 2016

77947

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота містить 73 сторінки, 10 таблиць, 7 рисунків, список літератури з 63 найменувань, 1 додаток.

Об'єктом дослідження роботи є процес управління капіталом підприємства.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні положення, методи, методичне забезпечення процесу управління капіталом підприємств.

Мета дипломної роботи є дослідження економічної сутності капіталу підприємства та його ролі у діяльності підприємства.

Завданнями роботи є: розкрити економічну сутність та класифікацію капіталу підприємства; охарактеризувати види капіталу підприємства; розглянути принципи формування капіталу підприємства; дослідити динаміку характеристик капіталу вітчизняних підприємств; надати загальну характеристику діяльності ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»; виявити проблемні аспекти формування оптимальної структури капіталу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»; дослідити вплив управління капіталом на вартість підприємства; сформулювати шляхи оптимізації структури капіталу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».

У дипломній роботі представлено економічний зміст та теоретичні основи управління капіталом підприємства, проаналізовано динаміку показників капіталу вітчизняних підприємств та на прикладі ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен», на основі якого сформовано шляхи вдосконалення управління капіталом зазначеного підприємства.

Одержані результати можуть бути використані для покращення процесу управління капіталом ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» та його структури.

Рік виконання дипломної роботи - 2016

Рік захисту роботи -2016

Ключові слова: капітал підприємства, управління капіталом, аналіз капіталу підприємства, вартість підприємства, оптимальна структура капіталу.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1 Сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства...	7
1.2 Види капіталу підприємства та їх характеристика.....	14
1.3 Принципи формування капіталу підприємства.....	21
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ КАПІТАЛУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ (на прикладі ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»).....	28
2.1 Дослідження динаміки характеристик капіталу вітчизняних підприємств.....	28
2.2 Загальна характеристика діяльності ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».....	31
2.3 Проблемні аспекти формування оптимальної структури капіталу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».....	39
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПАТ «КРЕМЕНЧУЦЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН».....	49
3.1 Дослідження впливу управління капіталом на вартість підприємства.....	49
3.2 Шляхи оптимізації структури капіталу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».....	53
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	68
ДОДАТКИ.....	74

ВСТУП

Актуальність теми. Важливим стратегічним завданням соціально-економічного розвитку України є становлення потужного національного капіталу. Вагому частку в реалізації зазначеного стратегічного пріоритету займає капітал підприємницьких структур. Саме від налагодження розширеного відтворення капіталу мікрорівня та успішного подолання кризових явищ у роботі підприємств залежать процеси формування капіталу на національному рівні.

У процесі діяльності будь-якого підприємства важливу роль відіграє вирішення проблеми забезпечення його функціонування необхідним та достатнім обсягом капіталу, що є запорукою ведення ефективної господарської діяльності й отримання високого кінцевого фінансового результату. Джерелами формування капіталу підприємства можуть бути як власні фінансові ресурси, так і позикові. Для більшості підприємств основною частиною і базою усього фінансового капіталу є власний капітал, але діяльність підприємства в системі ринкової економіки неможлива без періодичного використання різноманітних форм залучення позикових коштів.

Капітал підприємства є одним з найважливіших понять фінансового менеджменту. Управління капіталом підприємства є одним з найбільш важливих ланок системи фінансового менеджменту, про що свідчить активний розвиток в останні десятиліття його теоретичного базису та ефективні форм практичного здійснення. Коло питань, що вирішуються менеджментом капіталу, досить великий, так як прийняті управлінські рішення в цій галузі нерозривно пов'язані з усіма основними видами діяльності підприємства і всіма стадіями його життєвого циклу.

Вагомий науковий внесок у дослідження питань, пов'язаних з управлінням капіталом підприємств, здійснили класики та неокласики світової економічної думки: А. Сміт, Д. Рікардо, Т. Мальтус, Дж. Міль, К. Маркс, Е. Бем-Баверк, А. Маршалл, Дж. Кларк, І. Фішер, Дж. Хікс, а також

провідні вітчизняні та зарубіжні вчені сучасності: І. Балабанов, Ю. Воробйов, Д. Ван Хорн і Д. Ваховач, Н. Дучинська, М. Кизим, В. Ковальов, О. Любунь, Ф. Модільяні та М. Міллер, І. Яремко присвятили свої праці дослідженню фінансового капіталу; Е. Брукінг, О. Гапоненко, О. Грішнова, Л. Едвінсон і М. Мелоун, О. Кендюхов – інтелектуального; І. Бланк, А. Грязнова, М. Дороніна, С. Козьменко – фізичного та фінансового капіталів. Однак не зважаючи на великий внесок науковців у дану проблематику постійного дослідження вимагають окремі аспекти управління капіталом підприємства в сучасних умовах.

Метою дипломної роботи є дослідження економічної сутності капіталу підприємства та його ролі у діяльності підприємства.

Досягнення мети дослідження зумовило необхідність визначення і розв'язання таких основних **завдань**:

- розкрити економічну сутність та класифікацію капіталу підприємства;
- охарактеризувати види капіталу підприємства;
- розглянути принципи формування капіталу підприємства;
- дослідити динаміку характеристик капіталу вітчизняних підприємств;
- надати загальну характеристику діяльності ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»;
- виявити проблемні аспекти формування оптимальної структури капіталу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»;
- дослідити вплив управління капіталом на вартість підприємства;
- сформувати шляхи оптимізації структури капіталу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».

Об'єктом дослідження є процес управління капіталом підприємства.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні положення, методи, методичне забезпечення процесу управління капіталом підприємств.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становлять теоретичні положення сучасної економічної теорії та теорії управління,

розробки зарубіжних і вітчизняних вчених щодо управління капіталом підприємства. Для досягнення визначеної мети та розв'язання поставлених у роботі завдань було використано систему загальнонаукових, спеціальних і міждисциплінарних методів дослідження таких як структурно-логічний аналіз – для формування логіки та побудови структури дослідження; графічний – для наочного зображення статистичного матеріалу і схематичного подання основних теоретичних та практичних положень дипломної роботи; теоретичне узагальнення та історико-економічний аналіз – для визначення сутності капіталу підприємства; системний підхід, методи аналізу й синтезу – для розкриття структури, організації та властивостей системи "капітал підприємства", а також для обґрунтування базисних положень і системи принципів.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України з питань управління капіталом підприємства, аналітичні матеріали Верховної Ради, Кабінету Міністрів України; наукові праці провідних вітчизняних та закордонних вчених ; офіційні матеріали Державної служби статистики України; статистичні матеріали; річні звіти підприємств України.

Основні положення дипломної роботи пройшли апробацію на I Міжнародній науково-практичній конференції «Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи». 25-26 грудня, 2015 р., м. Одеса, назва доповіді «Діагностика та попередження банкрутства в умовах виходу із кризи»

ВИСНОВКИ

На підставі дослідження економічного змісту та теоретичних основ управління капіталом підприємства, аналізу капіталу вітчизняних підприємств, а також виявлення шляхів вдосконалення управління капіталом ПАТ»Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» можна зробити такі висновки:

На підставі дослідження економічного змісту та теоретичних основ управління капіталом підприємства, аналізу капіталу вітчизняних підприємств, а також виявлення шляхів вдосконалення управління капіталом ПАТ»Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» можна зробити такі висновки:

Розглянувши думки вчених з приводу трактування цієї дефініції, виявлено її неоднозначність, складність і багатогранність. Зазвичай у різних енциклопедичних виданнях «капітал» характеризують як всім відоме, але складне поняття. З іншого боку, всі вищенаведені визначення доповнюють одне одного і надають можливість найбільш повно і зрозуміло трактувати дефініцію «капітал». Процеси, що пов'язані з вдосконаленням системи управління капіталом підприємства, зокрема його формування та використання, набувають особливого значення, оскільки створення та розвиток необхідної фінансової ресурсної бази є важливою умовою сталого економічного зростання.

Дослідження динаміки величини капіталу українських підприємств свідчить про її невпинне зростання, окрім останнього 2014 року. Так, кількість суб'єктів господарювання у 2014 році зросла на 12,2% у порівнянні з 2013 роком, однак знизилась на 11,53% у порівнянні з 2010 роком. Динаміка реалізації продукції (товарів, послуг) майже щорічно знижується. Рентабельність операційної діяльності підприємств у 2014 році є негативною, оскільки в цьому році підприємства не отримали прибутку та були збитковими. Аналіз динаміки власного капіталу підприємств показує, що у

2014 році у порівнянні з 2013 роком загальна сума власного капіталу знизилась на 24,1%, однак у порівнянні з 2010 роком зросла на 3,78%. Це пов'язано зі збитковістю підприємств у 2014 році, при цьому непокритий збиток того ж року дорівнює 579 900,5 млн. грн. Сума зареєстрованого капіталу протягом аналізованого періоду зросла на 63,78%, додаткового капіталу на 17,9%, резервного капіталу – 45,68%, неоплаченого та вилученого капіталу – 23,36%. Все це свідчить про нераціональне управління капіталом, яке не забезпечує високої прибутковості та нарощування вартості підприємства у довгостроковій перспективі.

У цілому слід зазначити, що ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» має задовільну фінансову стійкість, але треба звернути увагу на збільшення частки власних коштів у структурі майна та зменшення термінових за сплатою зобов'язань. Рівень ліквідності підприємства знаходиться на низькому рівні, пов'язано з дисбалансом у структурі оборотних коштів. Також аналізоване підприємство демонструє негативну динаміку за показниками оборотності та свідчить про малоефективну роботу з активами, повільну оборотність запасів, невдалу роботу з дебіторами та дуже низьку швидкість обороту вкладеного власного капіталу, що може привести до серйозних фінансових ускладнень. Слід звернути на досягнення оптимальності планування закупок запасів, внаслідок чого можна підвищити ефективність від використання грошових коштів, які вкладено у запаси підприємства.

Під час розроблення фінансової політики підприємства необхідно вибрати таку структуру капіталу, яка за найнижчої вартості капіталу дасть змогу збільшити ринкову вартість економічної одиниці. Оптимальною є така структура капіталу, яка дасть змогу звести до мінімуму середньозважену вартість капіталу і, водночас, підтримати кредитну репутацію фірми на рівні, який дає змогу залучити нові капітали на прийнятних умовах.

Таким чином, управління капіталом є складовою успішної реалізації стратегії нарощування вартості підприємства. Етапами управління капіталом

є формування, розподіл і використання, моніторинг та перерозподіл (за необхідності). Формування забезпечує оптимізацію складу капіталу для забезпечення його максимальної віддачі. Розподіл надає ресурси по широких стратегічних варіантах вибору та гарантує, що розвиваються тільки проекти, підтримані необхідною фінансовою і стратегічною інформацією. Моніторинг відстежує результати стратегій і проектів і порівнює їх з очікуваннями, сформульованими на етапах розподілу і схвалення, щоб виявити ті, що відстають. Якість рішень, що стосуються управління капіталом, можна підвищити, чітко слідуючи трьом принципам: завжди розглядати альтернативи, встановити чіткі правила ухвалення рішень і слідувати їм, створювати умови для відкритого обговорення, куди і як інвестувати капітал.

В сучасних умовах адаптації до ринку, коли економічні процеси є настільки динамічними та непередбачуваними, модель Монте-Карло є найоптимальнішою імітаційною моделлю, оскільки дозволяє спроектувати результати, які визначаються випадковим характером процесів. Отримання універсальної оптимальної фінансової структури капіталу потребує застосування кількісних та якісних оцінок складу фінансових джерел. Отже, з усіх сторін дослідити фінансову структуру капіталу підприємства та визначити різноманітність оптимізації структури його капіталу можливо за рахунок імітаційного моделювання управління рентабельності власного капіталу та застосування механізму фінансового важеля. Запропонований метод дослідження дозволить розширити межі ефективного використання власного капіталу, а отже якісно змінити структуру капіталу та знайти альтернативні рішення для ефективного управління його рентабельністю.

Основними способами досягнення ефективної структури капіталу підприємства є дотримання балансу між обсягами залучених ресурсів та обсягами прибутків підприємства; ефективність процесу управління формуванням капіталу підприємства, що забезпечуватиме підвищення капіталізації підприємства; надання переваги внутрішнім джерелам фінансування; ретельна оцінка ризиків при використанні зовнішніх джерел

фінансування; постійна діагностика джерел фінансування підприємства, пошук нових, що зможуть надати ресурси на більш вигідних умовах; раціональне скорочення нерентабельних виробничих потужностей; зростання частки у структурі капіталу нематеріальних активів, таких як гудвіл, ноу-хау, патенти та інші продукти раціоналізаторської діяльності, що дозволяють приносити додатковий дохід у майбутньому; дієва система оцінки ефективності процесу управління капіталом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білик М.Д. Фінансовий аналіз // М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. Навч. посіб.; вид 2-ге, без змін - К.:КНЕУ.-2009. – 552 с.
2. Благих І.А. Розвиток економіко-математичних інструментів для оцінки конкурентоспроможності підприємств сфери послуг / І.А. Благих, І.Р. Хан // Вісник Національної академії туризму. - 2011. - 4. - С.66-69.
3. Благих І.А. Роль підприємництва в процесі модернізації економіки / І.А. Благих, Д.А. Кобіцькій // Проблеми сучасної економіки. - 2011. - 1. - С.376-379.
4. Бланк И.А. Управление капиталом / И.А.Бланк // Учебный курс ... К: Эльга, Ника-центр, 2004. – 576 с.
5. Бланк И.А. Управление формированием капитала [Электронный ресурс] / И.А. Бланк. – К. : Ника- Центр, Эльга, 2002. – 512 с. - Режим доступа: <http://www.alleng.ru/d/econ-fin/econ-fin056.htm>.
6. Бланк И. А. Финансовый менеджмент / И. А. Бланк — 2-е изд., перераб. и доп. — К.: Эльга, Ника-Центр, 2007. — 521 с.
7. Богачева Г.Н. О многообразной трактовке категории «капитал» / Г.Н. Богачева, Б.А. Денисов // Менеджмент в России и за рубежом. — 2000. — № 1. — С. 13-24.
8. Боровкова В.А. Банки и банковское дело / В.А. Боровкова . - Учебник для бакалавров 3-е изд., пер. и доп. - 2016. – 624 с.
9. Боронос В.Г. Формування механізму оптимізації структури капіталу та його вплив на фінансовий потенціал підприємства / В.Г.Боронос // Механізм регулювання економіки. – 2010 - №3. - Т.1. – С. 154-159.
10. Бригхэм Ю., Эрхардт М. Финансовый менеджмент:10-е изд. / Ю.Бригхэм, М Эрхардт. – СПб.: 2009. — 960 с.
11. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту: Підручник / Є.Ф. Брігхем / Пер. з англ. — К.: Молодь, 1997. — 1000 с. — С. 482-527.

12. Ватаманюк З.І. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка.// З.І. Ватаманюк та інші. Навч. посіб.— К.: Вид. Дім Альтернативи, 2001. — 608 с.
13. Владика М.В. Фінансовий менеджмент / М.В. Владика. Навчальний посібник. - М.:, 2006. - 264 с.
14. Городня Т.А. Сучасна стратегія управління капіталом підприємства / Т.А. Городня, О.Р. Стефаник. — Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Che_2.pdf.
15. Гурнак О.В. Визначення оцінки величини власного і позичкового капіталу в управлінні структурою капіталу підприємства / О.В. Гурнак // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. - Донецьк: ДонНТУ. - 2002. Вип. 53. - С.125-133.
16. Державна служба статистики України Електронний ресурс] / офіційний сайт. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
17. Донцова Л.В. Комплексный анализ бухгалтерской отчетности // Л.В. Донцова, Н.А. Никифорова - М.: Дело и сервис, 2006. – 284 с.
18. Дубянский А.Н. Реформування сучасних систем грошового обігу і теорія паралельних грошей / А.Н. Дубянский // Вісник С.-Петербур. держ. ун-ту. Сер. 5: Економіка. - 2007. - 1. - С.55-62.
19. Забеліна О.В., Фінансовий менеджмент // О.В.Забеліна, Г.Л. Толкаченко Навчальни посібник. - М.: 2007. - 224 с.
20. Зятковський І.В. Теоретичні засади фінансів підприємств / І.В. Зятковський // Фінанси Ук- раїни. — 2000. — № 4. — С. 25-29.
21. Касян С.Я. Управління ресурсами промислового підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04 / С.Я. Касян; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». — К., 2011. — 20 с.
22. Квасницька РС. Інструментарій та методи оптимізації цільової структури капіталу підприємства / РС. Квасницька // Економіст. — 2005. — N 5. — С. 73-75.
23. Киріченко Т.В. Фінансовий менеджмент // Т.В. Киріченко

Навчальний посібник. - М.: Дашков і К, 2008. - 625 с.

24. Ковалев В.В. Фінансовий аналіз: Управління капіталом. Вибір інвестицій. Аналіз звітності. // В.В. Ковалев. - М.: Фінанси та статистика, 2006. - 280 с.

25. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. — 3-тє вид. випр. і доп. — К.: Знання, 2008. — 483 с.

26. Колчіной И.В. Финансовый менеджмент: Учебник. / Под ред. проф. И.В. Колчіной. - М.: Фінанси, ЮНІТІ, 2009. - 378с.

27. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент // О.П. Крайник, З.В. Клепкова. Навч. посібник. - К.: Дакор. - 2000. - 268 с.

28. Крамаренко О.Г. Фінансовий менеджмент: 2-ге вид.: Підручник / О.Г. Крамаренко, О.Є. Чорна. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 520 с.

29. Крейніна М.Н. Фінансовий менеджмент // М.Н. Крейніна. Навчальний посібник, 2-е видання, перероблене і доповнене, 2001.-654 с.

30. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз с\г підприємств // Л.А. Лахтіонова - К: КНЕУ, 2004.

31. Лемківський Л.М. Управління капіталом підприємства // Л.М. Лемківський // Фінанси України. - 2005. - №7. - С. 35.

32. Леонт'єв В.Е. Фінансовий менеджмент //В.Е. Леонт'єв, В.В. Бочаров. - Навчальний посібник. -СПб.: ИВЭСЭП, Знання, 2006. - 520 с.

33. Лиференко Г.Н.. Финансовый анализ предприятия: Учебное пособие / Г.Н. Лиференко. - М:Издательство «Экзамен»,2009. - 160 с.

34. Маркар'ян Э.А. Фінансовий аналіз // Э.А. Маркар'ян, Г.Г. Герасіменко. Навч.посіб. - М.: Пріор, 2003. - 321 с.

35. Марковський С.Н. Аналіз діяльності підприємств / С.Н. Марковський // Економіка України. - 2008. - №2. - С.32-35.

36. Масюк Ю.А. Особливості формування та використання капіталу підприємств. / Ю.А. Масюк, І.В. Олександренко. — [Електронний ресурс]. —

Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_oif/2007_4_2/zbirn_uk_O_FN4has_2_6.pdf.

37. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. / Мойсеєнко І.П. — К., 2006. — 490 с.
38. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посіб. / С.В. Мочерний — 4-те вид. — К.: ВЦ «Академія», 2009. — 640 с. — С. 253-268.
39. Назаренко І.М. Формування та ефективність управління капіталом сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук: 08.00.04 / І.М.Назаренко; Міжнародний ун-т бізнесу і права. — Херсон, 2010. — 22 с.
40. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на підприємствах // М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко. - К: Алерта, 2006. - 176 с.
41. Опарін В. Фінансові ресурси та суспільний капітал. / В. Опарін // Вісник НБУ. - 2008. - № 7. - С. 26-28.
42. ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» [Електронний ресурс] / офіційний сайт - Режим доступу: <http://www.kkf.pl.ua>.
43. Петленко Ю.В. Оптимізація джерел фінансових ресурсів підприємств / Ю.В. Петленко // Фінанси України. - 2010. - № 6. - С. 91.
44. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / За заг. ред. В.Є. Москалюка. - К.: КНЕУ, 2005. - 384 с.
45. Поддєрьогін А.М. Менеджмент / А.М.Поддєрьогін. - Підручник — К.:КНЕУ, 2005. — 535 с.
46. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник / А.М. Поддєрьогін. — К.: КНЕУ, 2008. — 536 с.
47. Порохня В.М. Оптимізація вартісної структури капіталу підприємства // В.М. Порохня., Л.В. Кухарева // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. — 2006. — №1. — С. 206—214.
48. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту: Навч. посібник / Є.Г. Рясних — К.: Скарби, 2003. — 238 с. — С. 57-65.
49. Селезньова Н.Н., Фінансовий аналіз. Управління фінансами /

Н.Н. Селезньова., А.Ф. Іонова. Навчальний посібник для ВУЗів, рекомендовано УМО, 2-е видання, перероблене и доповнене : Юніті-Дана, 2010. – 255 с.

50. Сокольська Р.Б. Фінансовий аналіз. / Р.Б.Сокольська, В.Д. Зелікман, Т.В. Акімова. Навчальний посібник. Частина 1. Аналіз фінансової звітності. -Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 92 с.

51. Стельмащук Ю.А. Сутнісний аналіз капіталу в контексті управління ефективністю його використання та відтворення / Ю.А. Стельмащук. — Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc...2/79.pdf.

52. Суярова О.О. Узагальнення існуючого досвіду класифікації капіталу підприємства [Електронний ресурс] / О.О. Суярова. – Режим доступу : http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2009/Econom_2_09/09soodkk.pdf.

53. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання // О.О. Терещенко. Навч. посібник. — К.: КНЕУ.-2008. — 554 с.

54. Узденова Ф.А. Управління капіталом на рівні підприємства. Проблеми теорії та практики управління / Ф.А. Узденова. Навч. посіб. - 2007. - № 12. – 280 с.

55. Финансовый менеджмент // Под ред.. Н.Ф. Самсонова. - М.: Финансы. - 2009. – 568 с.

56. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред.. проф. А.М. Поддєрьогін. — К.: КНЕУ, 2008. — 536 с. — С. 225-272.

57. Харчук С.А. Сучасні проблеми управління капіталом підприємства та шляхи їх вирішення / С.А. Харчук // Економіка та держава. - №6. – 2015. – С. 110-113.

58. Черемісова Т.А. Подальше дослідження економічної сутності капіталу, його видів та функціональної ролі у діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Т.А. Черемісова. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpchdtu/2008_21_1/articles/Pitanya_econom/32_Cheremisova.pdf.

59. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу // А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулін. Навчальний посібник-М.: ИНФРА-М, 2008. – 574 с.
60. Юргутіс І.А. Основи менеджменту // І.А. Юргутіс, І.І. Кравчук. - Навчальний посібник. - К.: Освіта. - 1998. – 210 с.
61. Юхименко П. Теорії оптимізації структури капіталу підприємства та їх адаптація до українських економічних реалій/П. Юхименко, О. Загурський, В. Могилко// Банківська справа. - 2010. - №2 - 3. - С.78-85.
62. Fisher I. The Nature of Capital and Income / I. Fisher. — L., 1977. — 278 p.
63. Marx K. Gr̄ndrisse der Kritik der Politischen Цkonomie / K. Marx // Marx-Engels Werke. — Berlin: Dietz, 1983. — Bd. 42. — 959 p.